

کتابخانه مرکزی
۲۰۸۴۰۵۱

پارسیان در آیینهای اسناد به کوشش: نصرالله کریمی

نسیم یادگیر
بندر عباس
زمستان ۱۳۹۸

سرشناسه	:	کریمی، نصرالله، ۱۳۳۶ -
عنوان و نام پدیدآور	:	پارسیان در آیینهای اسناد/ به کوشش نصرالله کریمی؛ ویراستار عبدالجلیل مرداستگی
مشخصات نشر	:	بندرعباس: نسیم بادگیر، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	:	۳۶۸ ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۲۲-۹۵۳۲۹-۲-۵
فهرست نویسی	:	فیا
یادداشت	:	این کتاب با حمایت‌های مادی و معنوی منطقه ویژه اقتصادی صنایع انرژی‌بر پارسیان منتشر شده است.
موضوع	:	پارسیان (شهر) — تاریخ — اسناد و مدارک
موضوع	:	Parsian (Iran) — History — Sources
شناسه افزوده	:	منطقه ویژه اقتصادی صنایع انرژی‌بر پارسیان
رده‌بندی کنگره	:	DSR۲۰۷۷
رده‌بندی دیویی	:	۹۵۵/۵۵۷۳۴
شماره کتابشناسی	:	۶۰۵۰۸۷۹

انتشارات نسیم بادگیر

بندرعباس، بلوار امامت، امامت شهر، شهر بندرعباس
۰۹۱۷۳۶۸۱۳۷

سرشناسه: کریمی، نصرالله، ۳۶

پارسیان در آیینهای اسناد

مؤلف: نصرالله کریمی

حروف‌چینی: محمد دسترس

ناشر: نسیم بادگیر

لیتوگرافی و چاپ: کوثر لارستان

چاپ اول زمستان ۱۳۹۸

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

بها: ۵۰ هزار تومان

حق چاپ برای مؤلف محفوظ است

محل توزیع: پارسیان، خیابان شهید بهشتی، لوازم‌التحریر و کتابفروشی استاد

منطقه ویژه اقتصادی صنایع انرژی‌بر پارسیان
P E I S E Z
PARSIAN ENERGY INTENSIVE
INDUSTRIES SPECIAL ECONOMIC ZONE

این کتاب با حمایت‌های مادی و معنوی

منطقه ویژه اقتصادی صنایع انرژی‌بر پارسیان منتشر شده است.

فهرست مطالب

۹	پیشگفتار
۱۰	سپاسگزاری
۱۱	سخن ناشر
۱۳	فصل اول: برگ‌هایی از تاریخ گاوبندی
۱۴	تپه‌های باستانی تل پرگو
۱۵	بندر هخامنشی بستانو
۱۷	بلغره در سفر سر اورل استاین باستان‌شناس انگلیسی
۱۸	بردول اولین خاستگاه مردم گاوبندی
۱۹	گاوبندی در قلمرو حکمرانی لارستان
۲۰	هلاک شدن و خاک‌سپاری عبدالله‌خان بیگلربیگی حاکم لار در گاوبندی
۲۲	گابندی
۲۴	بندر گاوبندی
۲۵	قلعه‌های کوهی مملکت فارس
۲۶	محوطه بهده گاوبندی
۲۷	طوائف متفرقه مملکت فارس
۲۸	عبدالله قطب محیی کوشکناری عارف قرن نهم هجری قمری
۳۰	فتح قلعه بوچیر
۳۱	تسخیر قلعه ابی صارم بهده

۳۶	بهبده در کتاب دو سفرنامه از جنوب ایران
۳۹	بندر شیو
۴۰	بندر شیو در سفر فرستاده محمد شاه قاجار
۴۴	فومستان
۴۵	بنادر کلو و دستیر
۴۶	رئیس‌های گاوبندی
۴۷	حوزه قلمرو فرمانروایی شیخ محمدخان بستکی
۴۹	حوزه حکومتی احمدخان ناحیه جهانگیریه
۵۰	سکونت آل‌نصور در گاوبندی
۵۱	شیخ مذکورخان (صورت اول)
۵۱	جنگ آل‌حرم با آل‌نصور
۵۲	ضرب سکه توسط شیخ مذکور
۵۲	دستگیری و اعدام شیخ مذکورخان بصوری از زبان فارسنامه ناصری
۵۳	دستگیری و اعدام شیخ مذکورخان از زبان قایع اتفاقیه
۵۴	اسامی محل‌هایی که جزو ضابطی شیخ مذکور بن بوده است
۵۴	محمد ابراهیم خان سرهنگ حکمران گاه‌نوی
۵۵	حکومت شیخ حسن بن مذکور نصوری
۵۶	شیخ حسن پسر مذکور و تصرف بندر عسلویه
۵۷	درگیری شیخ حسن بن مذکور با باقرخان اشکنانی، توریه ۱۳۰۲
۵۷	غنیمت گرفتن جزیره شیخ شعیب از شیخ حسن خان بن مذکور ژوئن ۱۹۰۲
۵۷	شیخ مذکور دوم از ضابطی گاوبندی تا به قتل رسیدن در زندان تهران
۵۸	دیدار اسدالله یمین اسفندیاری (یمین‌الملک) با شیخ مذکور نصوری ضابطی گاوبندی
۶۵	نماینده سیاسی کنسول انگلیس در بندرلنگه
۶۶	حمله ناو انگلیسی به بندر شیو
۶۸	اردو کشی قوام‌الملک به گاوبندی سال ۱۳۳۲ هجری قمری
۶۹	دیدار اسدالله یمین اسفندیاری (یمین‌الملک) کارگزار بنادر خلیج فارس با کدخدای بست
۷۲	شیخ مذکور دوم در روزنامه حبل‌المتین
۷۳	گاوبندی مکانی مناسب برای انگلیسی‌ها
۷۳	درگیری شیخ مذکور دوم و شیخ علاق حمادی
۷۴	بلوک مالکی
۷۶	دستگیری شیخ محمد احمد خلفان آل‌حرم و قتل او در تهران
۷۷	گزارش بالیوز بریتانیا در بوشهر
۷۷	گزارش تحصیلدار گاوبندی به حاکم لار
۷۸	سفرنامه دریایی ناخدا عباس دریانورد
۷۹	سفرنامه گاوبندی، استاد احمد سایبانی

۸۱	فصل دوم: مکاتبات و صورت جلسه های اداری
۸۲	بخش اول: مکاتبات وزارت کشور
۱۶۹	بخش دوم: ارتقاء بخش گاوبندی به شهرستان
۱۸۳	بخش سوم: سیر تغییر نام گاوبندی به پارسیان
۲۰۹	بخش چهارم: پست
۲۲۱	بخش پنجم: آموزش و پرورش
۲۴۹	بخش ششم: دارایی
۲۷۵	بخش هفتم: دخانیات
۲۸۷	بخش هشتم: گمرک
۲۹۵	بخش نهم: شورای های شهرستان پارسیان
۲۹۶	الف: شهرداری پارسیان
۳۳۶	ب: شهرداری کوشکنار
۳۴۲	ج: شهرداری دشی
۳۴۹	بخش دهم: فرودگاه
۳۵۵	بخش یازدهم: سیل احشام

پیشگفتار

کتابی را که هم‌اکنون در دست دارید، «پارسیان در آیین‌های اسناد» نام دارد. این هفتمین اثر نگارنده است که با مهر خداوند و همراهی دوستان ارجمندم به زیور چاپ آراسته گردیده است. کوشیده‌ام اسنادی را درباره‌ی گاوپندی (پارسیان امروز) از گوشه و کنار کشور گردآوری کرده، رخدادهای تاریخی پارسیان را تقدیم خوانندگان بنمایم. به گواهی همین اسناد، که با زحمت فراوان به آنها دست یافته‌ام، پارسیان یا گاوپندی بیشتر خاستگاه تمدن‌های گوناگون بوده، بر ماست که پاسدار و بازگوکننده‌ی میراث تاریخی و فرهنگی خویش باشیم. در این راه به‌عنوان نگین کرانه‌های شمالی خلیج فارس به ارزیابی بنشینیم.

بررسی تاریخی و باستان‌شناسی «تل پرگو» از زندگی در دوره‌های دیرین تاریخ در این منطقه حکایت می‌کند. موجودیت پارسیان در دوران هخامنشی و ساسانیان ادعایی بجاست. بخشی از این سبب «تاریخ باسیان» و بخشی از آن دربرگیرنده‌ی نامه‌ها و صورت جلسات اداری در سال‌های پیشین است. تاریخ اسناد و نامه‌ها گاهی هجری خورشیدی و گاهی هجری قمری می‌باشد. در تهیه و تألیف این کتاب چنان کتاب‌های دیگر، در سمدلی و همراهی مهربان همسرم بر خوردار بوده‌ام و بدین‌وسیله از ایشان بسیار سپاسگزارم.

بی‌شک این مجموعه بی‌نقص نیست. خود نیک می‌دانم که توان دسترسی به بسیاری از اسناد و کتب تاریخی را نداشتم. پس عذر مرا پذیرا باشید، به امید آنکه دیگر عزیزان با تألیف مجموعه‌های کامل‌تر جبران نمایند.

غرض نقشی است که از ما باز ماند
که هستی را نمی‌بینم بقایی
کند در کار درویشان دعایی
مگر صاحب دلی روزی به رحمت